

Obszar 6. Integrowana ochrona roślin oraz ograniczanie ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin

Zadanie 6.2. Opracowanie i aktualizacja programów integrowanej ochrony roślin uprawnych.

Kierownik zadania: **dr hab. Grażyna Soika, prof. IO**

Celem zadania jest: udostępnienie producentom rolnym aktualnych programów integrowanej ochrony roślin; wsparcie producentów i doradców w dokonywaniu wyboru metody wykonania zabiegu oraz środków ochrony roślin z uwzględnieniem zasad integrowanej ochrony roślin w uprawach o znaczeniu gospodarczym; prowadzenie uzupełniających doświadczeń dla wytypowanych programów ochrony roślin w wybranych uprawach; opracowywanie strategii ochrony dla upraw, w których wycofywane są istotne substancje czynne.

W 2025 roku w ramach realizacji zadania celowego na podstawie etykiet środków zarejestrowanych w Polsce i dostępnych metod ochrony opracowano nowe programy ochrony przed agrofagami dla 3 gatunków: maliny uprawianej pod osłonami (uprawy sadownicze), rabarbaru (rośliny warzywne) i jodły (rośliny ozdobne). Na początku roku 2025 zaktualizowano 74 programy ochrony roślin opracowane w ramach zadania 2.3 podczas realizacji programu wieloletniego 2015–2020 oraz zadania celowego 6.2 realizowanego w latach 2021 i 2024 (19 dla roślin sadowniczych, 28 dla roślin warzywnych i 27 dla roślin ozdobnych) oraz program ochrony jabłoni obowiązujący w sadach produkujących jabłka na potrzeby eksportu do Chin.

Opracowane programy zawierają informacje dotyczące możliwości zapobiegania i zwalczania chorób, szkodników i chwastów występujących w danej uprawie przy użyciu aktualnie zarejestrowanych środków ochrony roślin przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Dla poszczególnych preparatów podano ich substancje aktywne, mechanizm działania oraz zalecane dawki. Określono także maksymalną liczbę zabiegów i minimalny odstęp czasu pomiędzy nimi, możliwość selekcji form odpornych agrofaga na daną substancję, jej przynależność do grupy chemicznej według organizacji do spraw odporności (FRAC, IRAC i HRAC) oraz okres karencji. W programach ochrony większości upraw, w poszczególnych okresach wzrostu i rozwoju roślin uwzględniono także środki i metody niechemiczne wspomagające ochronę. Zawierają one również rekomendacje dotyczące użycia środków ochrony roślin w systemie Integrowanej Produkcji Roślin (IP) oraz rolnictwie ekologicznym (EKO). W 2025 roku dwukrotnie, na początku i w połowie roku 2025 zaktualizowano 6 wykazów fungicydów, zoocydów i herbicydów rekomendowanych do Integrowanej Produkcji Roślin w uprawach sadowniczych i warzywnych. Dla każdego środka ochrony roślin podano charakterystykę oraz gatunki upraw ogrodnich, w których jest zarejestrowany oraz zwalczane w tych uprawach agrofagi. Ponadto na wniosek Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa (GIORiN) dokonano oceny 6 projektów nowych i zmienianych standardów PP1 w zakresie badań skuteczności środków ochrony roślin:

PP 1/48 (3) Migratory ectoparasitic and endoparasitic nematodes;

PP 1/NEW Assessing the adverse effects of plant protection products on russetting;

PP 1/85 (4) Thrips on arable and vegetable crops in outdoor conditions

PP 1/NEW Spodoptera spp. in vegetables, strawberries and ornamentals

PP 1/NEW Principles of effectiveness evaluation of Plant Protection Products in a plant protection programme

PP 1/296 (2) Principles of efficacy evaluation for plant protection products based on low-risk substances

Wszystkie opracowane Programy Ochrony Roślin oraz wykazy środków ochrony do Integrowanej Produkcji są dostępne na stronie Instytutu Ogrodnictwa: <http://arc.inhort.pl/serwis-ochrony-roslin>. Materiały te są zamieszczone także na stronie Platformy Sygnalizacji Agrofagów: <https://www.agrofagi.com.pl/79,programy-dla-integrowanej-ochrony-roslin>; <https://www.agrofagi.com.pl/11,zwalczanie-agrofagow>.